

کُن ترین بخش آتا

دگزارش از

ابراهیم پوردادود

فهرست مندرجات

۷

۹

- سخن ناشر
- استاد پورداود

گات‌ها

گزارش اول

۳۷۲-۲۳

۲۹	۱- دیباچه
۳۶	۲- دین دیره
۴۱	۳- زرتشت
۶۴	۴- اوستا
۸۱	۵- گات‌ها
۹۰	۶- آئین زرتشت
۱۰۱	۷- چند لغت از گات‌ها
۱۱۱	۸- اسامی خاص در گات‌ها
۱۱۷	۹- گوشورون
۱۲۰	۱۰- ملحقات گات‌ها
۱۲۸	۱۱- گات‌ها: متن و ترجمه
۲۷۷	۱۲- فهرست لغات
۲۸۱	۱۳- فهرست اسامی قبایل و اشخاص و کتب و اماکن
۳۷۰	۱۴- ترجمه انگلیسی

سات‌ها

گزارش ۹۹۵
۵۹۲-۳۷۳

۳۷۵	- مقدمه
۳۷۸	- سرآغاز
۳۸۲	- پیش‌گفتار
۳۸۵	- دیباچه
۳۹۲	- بهار و مزدیستا
۳۹۵	- دین دبیری
۴۰۱	- گات‌ها
۴۱۷	- پیشه‌وران
۴۲۸	- چینود پل
۴۲۹	- گات‌ها: متن و ترجمه

مختصر

استاد پورداود کتاب گاتها گزارش پروفسور بارتولومه آلمانی را ترجمه و در ۱۳۰۵ خورشیدی برابر ۱۹۲۶ میلادی در بمبئی به چاپ می‌رساند و این اولین گزارش گاتها است. یعنی از دو دهه می‌گذرد و تمامی این دوران را استاد به تحقیق و ترجمه و تفسیر اوست. گذرانده است و بخش‌های دیگری از این کتاب میتوی را چاپ کرده و بخش‌هایی هم در انتظار چاپ است. مطالعات استاد در زمینه ادبیات مزدیستا بیشتر و عمیق‌تر شده است. حس می‌کند که باید ترجمة دیگری از گاتها بدهد. دست به کار می‌شود. اما این بار ترجمة پروفسور بارتولومفرا به کناری می‌گذارد و خود گاتها را ترجمه می‌کند و اساس کار را به گونه دیگری فراهم می‌آورد و بدین ترتیب گزارش دوم گاتها استاد پورداود در ۱۳۳۱ خورشیدی برابر ۱۹۵۲ میلادی متشر می‌شود. اما چطور و چگونه و با چه سختی و مرارتنی، خود داستانی است که استاد مشتی از آن را در صفحات یست و سه تا یست و پنجم مقدمه فرهنگ ایران باستان و در آغاز گاتها، گزارش دوم آورده است که خود حدیث دیگری از عشق به میراث مکتب ایرانی است.

از گزارش اول فقط نام و نشانی مانده است و همه گزارش دوم را دیده‌اند. تصویر این است که گزارش دوم گونه‌ای چاپ دوم است. بنده هم این چاپ ۱۳۳۱ خورشیدی را دیده بودم و همین تصویر را داشتم. و چون بغايت ناياب و مورد نياز دانش پژوهان و طلاب علم اديان بود آن را اساس تجدید چاپ کتاب قرار داده بودم که حُسن تصادف روزگار نسخه‌ای از چاپ ۱۳۰۵ خورشیدی را در دسترس گذاشت.

نمی‌توانید تصویر کنید که چقدر خوشحال شدم. نزدیک هشتاد سال پیش کتابی در تیرازی محدود در بمبئی هندوستان چاپ شده و بیشتر نسخ آن از بین رفته است. و آن انگشت شمار نسخی هم که از آفت گذرا ایام جان به در برده است اگر نه بیشتر، کمتر از نسخ خطی ارزش ندارند.

کار چاپ را متوقف کردم و به بررسی دو گزارش پرداختم. در بافت که دو کار متفاوت است و نشانِ دو نگرش و سه دهه گذر زمان را بر چهره دارد.

مقدمه گزارش اول در ۱۰۷ صفحه شرحی است در بارهٔ زرتشت و آین و زمان او و شرح آثار زرتشت و نگاهی گذرا به اوستا و سیر مطالعات اوستاشناسی در اروپا. مقدمه گزارش دوم در ۵۶ صفحه سرگذشت گاتها و چگونگی دشواریها و سوانحی است که مؤلف در راه چاپ آن متحمل شده است که آنها را در مقدمه و سرآغاز و

پیش‌گفتار و دیباچه بیان می‌دارد و سپس سرودهای است از استاد پورداوود به نام بهار و مزدیسا و پس از آن درباره دین دیری، گاتها، پیشه‌وران و چینودپل (پل صراط) سخن می‌دارد. بخش دوم هر دو گزارش متن و ترجمه گاتها است اماً دو ترجمه متفاوت است و همان تفاوت گذر سه دهه را بر پیشانی دارد و خواندن و مقایسه آنها برای هر پژوهندگان غنیمتی ارزشمند است.

گزارش اول بخش سومی هم دارد که خلاصه لاتین مقدمه است و این نیز خصوصاً برای ناآشنایان به زبان فارسی و نیز دانشجویان ادبیات مزدیسا که بخواهند زبان تخصصی خود را بیامینند نعمتی است.

این همه مرا واداشت دو کتاب را که مکمل یکدیگرند کنار هم قرار دهم و در یک مجلد انتشار دهم. و اغراق نیست اگر بگوییم بعد از هشتاد سال و برای اولین بار متن کامل و جامع کتاب گاتها در ایران انتشار می‌یابد و خود ارمغان دیگری است دوستداران فرهنگ ایرانی را.

فرصت را مفتتم می‌شمارم و همینجا سپاس خود را از استاد فرزانه جناب آقای دکتر محمد روشن که نسخه چاپ ۱۳۳۱ خورشیدی خود را که اهدایی استاد پورداوود به ایشان بود و مزین به خط و امضای استاد با سعة صدر برای فیلم برداری در اختیار بnde گذاشت و نیز خواهش حقیر را اجابت فرمودند و مقدمه فاضلانه و ادبیانه‌ای در شرح حال و آثار استاد، برای چاپ در آغاز کتاب نگاشتند، که این نیز مزیتی دیگر برای کتاب است، ابراز می‌دارم.

و از حُسن تصادف روزگار سپاس دارم که در سر راه استادی فرزانه و فاضلی وارسته و فروتن قرار گرفتم تا از تشویق‌ها و حمایتهای معنوی ایشان در راه احیاء میراث مکتوب نیاکانمان برخوردار شوم و بدین وسیله سپاس خود را از این دانشی مردم‌گرانمایه که با همه بزرگواری و بزرگ‌منشی اجازه نمی‌دهند نامشان ذکر شود، ابراز می‌دارم که انتشار متون و معارف ایرانی و اسلامی بوده است.

و هم از جناب آقای حاج علی آگنج مدیر چاپخانه دیبا و آقایان محمد و مسعود آگنج سپاسگزارم که تمامی هم خود را در لیتوگرافی و اسکن و چاپ به کار برندند تا سرودهای مینوی زرتشت به بهترین وجه ممکن انتشار یابد.

تهران. دهم مرداد ماه ۱۳۷۸ خورشیدی

پندارنیک کفتارنیک کردارنیک
برن «ساده» سفید چشم سفید برن «ساده»

گاھت

چند سند

سرودهای مقدس پیغمبر ایران حضرت سپنتمان

زرتشت

ساده سفید چشم سفید

قلیمترین قسمتی است از نامه مینوی

اوستما

تألیف و ترجمه

پور داود

بانضمام ترجمه انگلیسی

دینشاه جی جی باهای ایرانی

از سلسله انتشارات انجمن زرتشتیان ایرانی بمبئی و ایران لیگ

از نفقه پشوتن مارکر

حق طبع محفوظ است

فهرست مندرجات

جزء اول

صفحه	فهرست مندرجات
۶-۳	کتابهایی که استفاده شد
۸-۷	<u>دیباچه</u>
۱۰-۹	آغاز اوستاشناسی در اروپا
۱۱	فائده تحقیقات اوستائی
۱۳	ترجمه گاهای بارتولومه Bartholomew و سایر مستشرقین
۱۴	مندرجات این نامه و طرز تحریر آن
۲۰-۱۶	<u>دین دبیره = الفبای زند</u>
۴۳-۲۱	<u>زرتشت</u>
۲۱	سبب نامعلوم بودن سیرت حضرت زرتشت
۲۲	معنی اسم زرتشت محل ولادت زرتشت و آذرگشتب شیز
۲۵	دی مسکور و حالت ایران قدیم و مسمغان
۲۶	زمان زرتشت و اقوال مورخین یونانی
۲۸	زمان زرتشت در سنت
۲۹	حامی زرتشت گشتاسب مربوط بپدر داریوش نیست
۳۲	زرتشت در گاهها
۳۲	گشتاسب اسم معمولی است بسا از اشخاص تاریخی چنین
۳۲	موسوم بودند
۳۳	کسان و بستگان و پیروان بزرگ زرتشت
۳۹	دلایلی که مارا از قید تاریخ سنتی بیرون میآورد و تشکیل سلطنت در ماد ۳۶ منشاء تاریخ سنتی
۴۱	ییغمبر ابرانیان و پیغمبر بنی اسرائیل
۴۲	زرتشت ییش از سلطنت ماد میزیست
۶۰-۴۴	<u>اوستا</u>
۴۶	اوستا و خطوط میخی ۴۴ اسم اوستا و زندو پازند
۴۹	الفبای اوستا یادین دبیره ۴۷ زبان و عظمت اوستا
۵۱	تاریخ جم آوردی اوستا پس از استیلای اسکندر

صفحه

۴

۵۲

تأسیس سلطنت ساسانیان و قوت گرفتن مزدیسنا

۵۶

نخستین جزو، یسنا مهم ترین قسمت اوست است

۵۶

تجزیه اوستا ۴ نخستین جزو، یسنا مهم ترین قسمت اوست است

۵۷

دومن جزو، ویپرد مجموعه ایست از ملحقات یسنا

۵۷

و ندیداد سومین جزو، متن ضمن قوانین مذهبی است

۵۷

بشت چهارمین جزو، در ستایش خداوند و فرشتگان است

۵۸

خورده اوستا پنجمین جزو، برای نماز و ادعیه روزانه و

۵۹

ماهانه و سالانه مرتب گردید

۶۰

نیایشها و دو سیروزه و گاهان و آفرینگان

۶۹-۷۱

گاتها

۶۳

گاتها از سخنان خود حضرت زرتشت است

۶۴

نخستین گاتها موسوم است به آهنود

۶۵

هفت های منثور داخل در قسمت گاتها نیست ولی در

۶۵

جزء ادبیات گاسانیک شمرده میشود

۶۵

دو مین گاتا موسوم است به اشتود

۶۵

سومین گاتا موسوم است به سپنتمد

۶۵

چهارمین گاتا موسوم است به و هو خشتر

۶۶

پنجمین گاتا موسوم است به و هیشتواشت

۶۸

Darmesteter اشکال گاتا و عدم صحّت ترجمه دار مستتر

۸۰-۷۰

آئین زرتشت

۷۰

در توحید ذات خداوند تبارک و تعالیٰ

۷۱

زرتشت بقصد موهومات مذهبی است

۷۱

در گاتها اهریمن نقطه مقابل اهورا مندا نیست

۷۳

تکلیف انسان در طی زندگانی

۷۴

زرتشت دنیا را خوار و پست نمیشمرد

۷۵

پندار نیک گفتار نیک کردار نیک اساس دین زرتشت است

قيامت و صراط و میزان و حساب و محکمه و بهشت و

۷۵

دوزخ و بربخ

۷۵

انسان باید در فتح راستی و شکست ده غمگین

فهرست متن درجات جزء اول

صفحه

۷۶

زرتشت در خیرو شرّ انسان بی قید نیست
عقیده دانشمند آلمانی گلدنر Geldner در خصوص گانها و
دین زرتشت

۷۷

عقیده مستشرق معروف فرانسوی پروفسور میله Meillet

۷۸

عقیده علامه آلمانی پروفسور هرتل Hertel

۷۸

عقیده دانشمند آلمانی پروفسور گیگر Geiger

۷۸

عقیده مستشرق مرحوم پروفسور هورن Horn

۷۸

عقیده دانشمند امریکائی ویتنی Whitney

۷۹

عقیده فیلسوف و شاعر مشهور بنگالی تاکویر Tagore

۹۰-۸۱

چند لغت از گانها

صفات اهورا مندا و فرشتگان در گانها

مهین فرشتگان موسومند به امشاپیندان

بگروه فرشتگان من دیسنا ایزدان نام داده اند

آذر ایزد و سروش ایزد وارت ایزد

طبقات سه گانه در ایران قدیم

هومنت هوخت هوورشت

سامی خاص در گانها

کوشوروں

ملحقات گانها

تصاویر

پیغمبر ایران زرتشت اسپیتمان کلر نقاش پارسی پیتاوالا Pithawala

خرابه آتشکده معروف آذرگشتب در شیز (تخت سلیمان)

قصر خشایارشا در پرسپولیس (فارس) معروف بتخت جمشید

عکس قدیم ترین نسخه خطی اوستا وزند

دروازه قصر خشایارشا

ترجمہ کا نہا

اهنود گات

اهیا یاسا یسنا ۲۸

خشما و یہ گٹوش اور وہ

ات ناو خشیا یسنا ۳۰

تاو اور وانہ یسنا ۳۱

اهیا چاخئو تو ش یسنا ۳۲

پتا آئیش ایتا یسنا ۳۳

پاشوٹنا یسنا ۳۴

اشتود گات

اوشتا یسنا ۴۳

ت نوا پرسا یسنا ۴۴

ات فرو خشیا یسنا ۴۵

کامنہ مئزا یسنا ۴۶

سینتمد گات

سینتا مینو یسنا ۴۷

بزی ادا ائیش یسنا ۴۸

ان مایوا یسنا ۴۹

کت موی اوروا یسنا ۵۰

وهو خشتہ گات یسنا ۵۱

وہیشو اشت گات یسنا ۵۲

فهرست لغات

فهرست اسمی قبائل و اشخاص و اماکن و بلاد

فهرست اغلاظ

جزء سوم قسمت انگلیسی

Translation of the Introduction, pp. 1-71